

V Bruseli 8. júna 2026
(OR. en)

9613/26

POLGEN 130	EDUC 178
ECOFIN 663	ENER 273
EMPL 128	UEM 186
SOC 284	GENDER 44
COMPET 605	JAI 681
MI 518	JEUN 89
ENV 552	SAN 362
IND 354	
<i>EIB</i>	<i>ECB</i>

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Predmet:	Európsky semester – horizontálna poznámka o integrovaných odporúčaníach pre jednotlivé krajiny

---

Delegáciám v prílohe zasielame horizontálnu poznámku o integrovaných odporúčaníach pre jednotlivé krajiny na rok 2026, ktorú vypracovalo predsedníctvo.

PRÍPRAVA POLITICKEJ DISKUSIE V RADE A EURÓPSKEJ RADE
O ODPORÚČANIACH PRE JEDNOTLIVÉ KRAJINY A BALÍKU EURÓPSKEHO
SEMESTRA (JAR 2026)

Komisia vydala 3. júna 2026 jarný balík európskeho semestra 2026 vrátane správ o jednotlivých krajinách a odporúčaní na odporúčania pre jednotlivé krajiny pre každý členský štát. Cieľom Rady je prijať odporúčania pre jednotlivé krajiny 10. júla 2026.

Tento jarný balík prichádza v čase zvýšeného geopolitického napätia, volatility cien energie a pretrvávajúcich výziev v oblasti konkurencieschopnosti, čo si vyžaduje koordinovanú politickú reakciu EÚ s cieľom posilniť odolnosť, strategickú autonómiu a fiškálnu udržateľnosť. Pred diskusiou a prijatím odporúčaní pre jednotlivé krajiny má táto poznámka prispieť k politickej diskusii o európskej hospodárskej a sociálnej situácii. Podrobne sa v nej opisujú aktuálne hospodárske výzvy, ktorým čelia členské štáty, a sumarizujú sa politické možnosti na zvýšenie konkurencieschopnosti, ako sa uvádza v odporúčaní pre jednotlivé krajiny, ktoré predložila Komisia. Zdôrazňuje sa v nej úloha odporúčaní pre jednotlivé krajiny pri podpore koordinácie hospodárskych politík a politík zamestnanosti v celej Európskej únii. Zameriava sa na prierezové priority, ako je energetická bezpečnosť, hospodárska bezpečnosť, obranná pripravenosť a sociálna spravodlivosť. Posúdila sa v nej aj existencia makroekonomických nerovnováh a v prípade viacerých členských štátov sa poznámka dotýka aj príslušných odporúčaní. Uznáva sa v nej aj etablovaná úloha Rady v procese európskeho semestra.

Cyklus európskeho semestra 2026: reakcia na geopolitické a hospodárske výzvy

Rámec jarného balíka 2026 je ukotvený v hlbokoj geopolitickej neistote. Útočná vojna Ruska proti Ukrajine ukázala, že je potrebné výrazne zvýšiť obrannú pripravenosť Európy a jej energetickú bezpečnosť. Pretrvávajúce napätie na Blízkom východe viedlo k obnoveniu volatility cien energie a narušeniu dodávateľského reťazca. Tieto výzvy sa objavujú v kontexte zvýšeného globálneho súperenia, najmä pokiaľ ide o prístup ku kritickým surovinám a technológiám, a v kontexte čoraz naliehavejšej potreby konať vzhľadom na zmenu klímy.

Vojna na Ukrajine podčiarkla potrebu silnejších obranných spôsobilostí EÚ a civilnej pripravenosti. V pláne európskej obrannej pripravenosti do roku 2030 sa zdôrazňuje potreba trvalých investícií do výrobných kapacít, spoločného obstarávania a kybernetickej bezpečnosti. Z nástroja Bezpečnostná akcia pre Európu (SAFE) sa poskytuje 150 miliárd EUR vo forme dlhodobých úverov na verejné obstarávanie v oblasti obrany, pričom Rada už schválila 18 národných obranných plánov. Posilniť sa musia iniciatívy spoločného obstarávania (napr. pre muníciu, protivzdušnú obranu), pričom Komisia umožní agregáciu dopytu do roku 2027, zatiaľ čo členské štáty majú k dispozícii nástroje, ako sú úvery v rámci nástroja SAFE a Európsky obranný fond (EDF).

Energetická kríza podčiarkuje potrebu čistej, cenovo dostupnej a bezpečnej energie. Plán REPowerEU a iniciatíva AccelerateEU poskytujú rámce na ďalšie znižovanie závislosti od fosílnych palív, zvyšovanie využívania obnoviteľných zdrojov energie a zlepšovanie energetickej infraštruktúry. Očakáva sa, že členské štáty zabezpečia dokončenie všetkých míľnikov a cieľov kapitol plánu REPowerEU v rámci svojich plánov obnovy a odolnosti do augusta 2026 a skoordínujú opatrenia v rámci svojich národných energetických a klimatických plánov (NEKP) s cieľom dosiahnuť cieľ zníženia emisií o 55 % do roku 2030 a postupné ukončenie dovozu energie z Ruska do roku 2027. Núdzové opatrenia na zmiernenie prudkého nárastu cien energie musia byť dočasné, cielené a fiškálne udržateľné, aby sa zabránilo zvyšovaniu dopytu po fosílnych palivách. Komisia bude koordinovať dopĺňanie zásobníkov plynu v celej EÚ a hromadné uvoľňovanie zásob ropy, aby sa zabránilo prerušeniu dodávok.

V tejto súvislosti môžu opatrenia, ktorými sa posilňuje štrukturálna odolnosť európskeho energetického systému a urýchľuje prechod od fosílnych palív, využívať existujúcu flexibilitu fiškálneho rámca. Komisia preto na žiadosť členských štátov navrhla rozšíriť rozsah pôsobnosti súčasnej národnej únikovej doložky týkajúcej sa výdavkov na obranu s cieľom zohľadniť opatrenia prijaté od februára 2026 na zníženie závislosti od dovážaných fosílnych palív, a tým prispieť k bezpečnosti a obrane Európy. Záruky fiškálnej udržateľnosti by zostali v plnej platnosti. Komisia členským štátom včas poskytne ďalšie objasnenie týkajúce sa procedurálnych a operačných požiadaviek tohto ustanovenia.

V tejto súvislosti sa ukázalo, že hospodárstvo EÚ je odolné, ale čelí štrukturálnym zraniteľnostiam. Rast produktivity je aj naďalej v útlme, pričom pretrvávajú značné rozdiely v oblasti inovácie. Náklady na energiu sú v porovnaní s viacerými medzinárodnými partnermi stále vysoké a viaceré hospodárstva EÚ sú naďalej vo veľkej miere závislé od fosílnych palív, čo opätovne preukazuje potrebu urýchliť reformy a investície, ktoré podporujú ďalšie rozširovanie využívania energie z obnoviteľných zdrojov a súvisiacej infraštruktúry s cieľom posilniť globálnu konkurencieschopnosť EÚ. Na ekonomiku má aj naďalej negatívny vplyv nedostatok pracovnej sily a zručností, a to najmä v digitálnom a ekologickom sektore a v sektore zdravotnej starostlivosti. Cenová dostupnosť bývania sa zhoršuje a naďalej prehĺbuje sociálne nerovnosti v celej Európe. Cieľom európskeho semestra 2026 je riešiť tieto výzvy prostredníctvom koordinovaných reforiem a investícií, a to v súlade s Kompasom konkurencieschopnosti a Európskym pilierom sociálnych práv.

Rozpočtový dohľad

Na jar 2026 Komisia posúdila, či členské štáty dodržiavajú príslušné odporúčania Rady. Posúdenie Komisie sa vzťahuje na roky 2025 a 2026 a vychádza predovšetkým z porovnania výsledných údajov a prognóz Komisie týkajúcich sa rastu čistých výdavkov na jednej strane a maximálnych mier rastu čistých výdavkov odporúčaných Radou na strane druhej, pričom sa v ňom v relevantných prípadoch zohľadňujú národné únikové doložky v oblasti obrany.

V posúdení Komisie boli zahrnuté všetky členské štáty: tie, na ktoré sa v súčasnosti vzťahuje postup pri nadmernom deficite, a aj tie, na ktoré sa tento postup nevzťahuje. V prípade členských štátov, na ktoré sa v súčasnosti postup pri nadmernom deficite vzťahuje, posúdila Komisia opatrenia prijaté v reakcii na odporúčania Rady v rámci postupu pri nadmernom deficite. V prípade Malty Komisia odporučila Rade zrušiť postup pri nadmernom deficite, keďže deficit verejných financií sa podarilo úspešne a trvalo znížiť pod úroveň 3 % HDP. Pokiaľ ide o zvyšných deväť členských štátov, na ktoré sa v súčasnosti vzťahuje postup pri nadmernom deficite¹, Komisia usúdila, že by sa všetky tieto postupy mali pozastaviť: dotknuté členské štáty dodržiavajú príslušné odporúčania Rady v rámci postupu pri nadmernom deficite spôsobom, ktorý podľa názoru Komisie predstavuje účinné opatrenie. Pri členských štátoch, na ktoré sa v súčasnosti postup pri nadmernom deficite nevzťahuje, Komisia posúdila pokrok pri vykonávaní ich strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov a súlad s príslušnými odporúčaniami Rady. V tejto súvislosti Komisia identifikovala členské štáty, ktoré dodržiavali (a/alebo sa predpokladá, že budú dodržiavať) trajektórie výdavkov odporúčané Radou, a členské štáty, ktoré zaznamenali odchýlku (alebo významné odchýlky) v roku 2025 a/alebo hrozí, že zaznamenajú odchýlku (alebo významné odchýlky) v roku 2026. Pri tomto posúdení Komisia náležite zohľadnila národnú únikovú doložku².

Pri zabezpečovaní dlhodobej udržateľnosti verejných financií zohrávajú kľúčovú úlohu štrukturálne reformy. V prípade ôsmich členských štátov, pre ktoré Rada schválila predĺžené obdobie úprav³, Komisia posúdila vykonávanie kľúčových krokov reforiem a investície, ktoré tvoria základ pre uvedené predĺženie, pričom zohľadnila aj informácie uvedené v ich výročných správach o pokroku. Komisia sa na základe svojho posúdenia domnieva, že pokiaľ ide o reformy a investície, všetky dotknuté členské štáty vo všeobecnosti plnia svoje záväzky uspokojivo.

---

¹ Belgicko, Francúzsko, Maďarsko, Taliansko, Rakúsko, Poľsko, Rumunsko, Slovensko a Fínsko.

² Komisia okrem toho vyjadrila názor, že v prípade Bulharska existuje dôvod na začatie postupu pri nadmernom deficite, pričom to bude riešiť v súlade so zavedenými pravidlami.

³ Belgicko, Nemecko, Španielsko, Francúzsko, Taliansko, Rakúsko, Rumunsko a Fínsko.

Na dosiahnutie skutočnej hodnoty pre daňovníkov a na zabezpečenie fiškálnej udržateľnosti je nevyhnutné zlepšenie kvality verejných financií vrátane efektívnejších verejných výdavkov a lepšieho výberu daní. Zavedenie priority pre výdavky, zvýšenie ich efektívnosti a účinnosti a modernizácia a zjednodušenie daňových systémov môžu pomôcť zamerať sa na výdavky, zvýšiť potrebné príjmy a podporiť odolnosť hospodárstva. Týka sa to aj zvýšenia efektívnosti a udržateľnosti systémov zdravotnej starostlivosti, dlhodobej starostlivosti a dôchodkových systémov. V odporúčaníach pre jednotlivé krajiny na rok 2026 sa členské štáty nabádajú, aby prijali aj opatrenia na posilnenie dodržiavania daňových predpisov prostredníctvom modernizácie a digitalizácie výberu príjmov a daňovej správy; rozšírenia základov dane; úpravy daňového mixu s cieľom podporiť udržateľnú konkurencieschopnosť; boja proti daňovým únikom a riešenia agresívneho daňového plánovania s cieľom zabezpečiť daňovú spravodlivosť a udržateľnosť príjmov.

Konkurencieschopnosť

Smerným rámcom pre tento cyklus európskeho semestra je Kompas konkurencieschopnosti. Zosúladujú sa ním reformy a investície so strategickými prioritami EÚ, ktorými sú preklopenie inovačnej priepasti a zjednodušenie podnikateľského prostredia, a zároveň sa znižujú strategické závislosti a dekarbonizujú naše hospodárstva, podporujú zručnosti a kvalitné pracovné miesta, a zabezpečuje sa sociálna spravodlivosť a súdržnosť. S cieľom zvýšiť inovačnú výkonnosť v EÚ vyzýva Komisia na väčšie verejné a súkromné investície do výskumu a vývoja a na opatrenia na posilnenie inovačných systémov, na zvýšenie efektívnosti verejnej podpory podnikateľskej inovácie a na uľahčenie prístupu k financovaniu. Na zlepšovanie podnikateľského prostredia a znižovanie nákladov musia členské štáty vyvíjať neustále úsilie o zníženie zbytočnej administratívnej záťaže a zároveň zachovávať politické ciele a príslušné normy a modernizovať verejnú správu. Okrem iného musia členské štáty prijať aj opatrenia na urýchlenie vydávania stavebných, environmentálnych a podnikateľských povolení. Musia sa zaoberať prekrývajúcimi sa kompetenciami, usilovať sa o zjednodušenie právnych predpisov a pokračovať v digitalizácii verejnej správy.

Jednotný trh je naďalej roztrieštený, s prekážkami, ktoré obmedzujú obchod so službami, digitálne trhy a rast MSP. Cieľom plánu „Jedna Európa, jeden trh“ a pripravovaného balíka opatrení v oblasti spravodlivej mobility pracovnej sily je prehĺbiť integráciu, zatiaľ čo v odporúčaníach pre jednotlivé krajiny na rok 2026 sa členské štáty vyzývajú, aby odstránili neodôvodnené obmedzenia cezhraničných služieb (napr. pokiaľ ide o odborné kvalifikácie, udeľovanie licencií). Hlavnou prekážkou pre cezhraničný obchod a investície, najmä pre MSP, zostáva predovšetkým regulačná zložitosť. Členským štátom sa odporúča, aby zredukovali prekážky jednotného trhu špecifické pre jednotlivé krajiny, najmä v súvislosti s tzv. gold-platingom, vysokou administratívnou záťažou ovplyvňujúcou vstup na trh a s regulačnými obmedzeniami určitých odborných služieb. Na úrovni EÚ je cieľom iniciatívy „jednoduchosť už v štádiu návrhu“ a rámca „EU Inc.“ znížiť administratívnu záťaž a zároveň zachovať politické ciele a príslušné normy, ako aj digitalizovať verejné služby. Únia úspor a investícií rozšíri prístup MSP k rizikovému a súkromnému kapitálu, najmä prostredníctvom opatrení na podporu väčšej účasti retailových investorov na kapitálových trhoch.

EÚ čelí strategickej závislosti v oblasti kritických surovín, polovodičov a obranných technológií, čo ju vystavuje narušeniam dodávateľského reťazca a geopolitickým tlakom. Akt o kritických surovinách, akt o čipoch a stratégia hospodárskej bezpečnosti poskytujú rámce pre diverzifikáciu, relokalizáciu a riešenia obehového hospodárstva. V akte o obehovom hospodárstve (2026) sa navrhnu povinné cieľové hodnoty recyklovaného obsahu pre kľúčové odvetvia (napr. batérie, stavebníctvo) a cieľom aktu o čipoch 2.0 (2026) je rozšíriť financovanie výroby polovodičov v EÚ s navýšením prostriedkov do fondu pre čipy o 10 miliárd EUR. Od členských štátov sa žiada, aby do roku 2027 určili „strategické polovodičové zóny“, ktoré ponúknu zrýchlenie povolovacích konaní a daňové stimuly.

Zamestnanosť, zručnosti a sociálne aspekty

Určitý pokrok sa dosiahol pri zlepšovaní výkonnosti trhu práce a posilňovaní ľudského kapitálu, stále je však potrebné ďalšie úsilie na posilnenie týchto aspektov s cieľom zvýšiť konkurencieschopnosť a produktivitu Európy⁴ a sociálne začleňovanie. V odporúčaníach pre jednotlivé krajiny na rok 2026 sa členské štáty vyzývajú, aby podporovali kvalitnú zamestnanosť, zvyšovali účasť na trhu práce a posilňovali rozvoj zručností prostredníctvom účinných systémov vzdelávania a odbornej prípravy a aktívnych politík trhu práce, a to s cieľom zvýšiť produktivitu a podporiť odolné sociálne trhové hospodárstvo. Kľúčovými prioritami sú aj naďalej zlepšovanie výsledkov vzdelávania, zvyšovanie úrovne zručností a rekvalifikácia, ako aj zabezpečenie užšieho súladu medzi zručnosťami pracovníkov a požiadavkami trhu práce, najmä pokiaľ ide o riešenie nedostatku pracovnej sily a zručností v strategických odvetviach. Vo viacerých členských štátoch je obzvlášť dôležité zvýšiť celkovú úroveň zručností. Pretrváva nedostatok pracovnej sily a nesúlad medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami, predovšetkým v odvetviach STEM a v digitálnych a zelených sektoroch. Cieľom únie zručností a plánu pre kvalitné pracovné miesta je posilniť zručnosti a vytváranie kvalitných pracovných miest a prechody medzi nimi.

Je potrebné napredovať v trvalom úsilí o dosiahnutie cieľa EÚ znížiť počet ľudí ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením najmenej o 15 miliónov do roku 2030, a to vrátane aspoň 5 miliónov detí.

V odporúčaníach pre jednotlivé krajiny na rok 2026 sa členské štáty vyzývajú, aby riešili existujúce a vznikajúce výzvy, pokiaľ ide o sociálnu spravodlivosť, a to aj zlepšovaním prístupu na trh práce a zvyšovaním informovanosti, zlepšovaním pokrytia systémami minimálneho príjmu a ich primeranosťou, a to aj pre starších ľudí. Rovnako dôležité je aj zabezpečenie prístupu ku kvalitným a cenovo dostupným sociálnym službám, a to s cieľom podporiť tých, ktorí žijú v chudobe, ako aj zabrániť tomu, aby sa do chudoby dostali iní, a zároveň pomôcť napojiť ľudí na vzdelávanie, odbornú prípravu, zdravotnú starostlivosť a iné základné služby.

---

⁴ V súlade s odporúčaním Rady týkajúcim sa ľudského kapitálu v Európskej únii, prijatým v marci 2026. <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6081-2026-REV-1/sk/pdf>.

Iniciatívami EÚ sa vytvoril široký rámec zameraný na posilnenie sociálnej spravodlivosti, znižovanie chudoby a posilnenie sociálneho začlenenia v celej EÚ, keďže tieto oblasti sa považujú za kľúčové na zabezpečenie konkurencieschopnosti, ako aj odolnosti a vzostupnej sociálnej súdržnosti. Prostredníctvom stratégie EÚ v oblasti boja proti chudobe sa Komisia pomocou komplexného a integrovaného prístupu snaží odstrániť chudobu v EÚ do roku 2050. Túto stratégiu podporujú dodatočné opatrenia na posilnenie Európskej záruky pre deti s cieľom prelomiť medzigeneračný cyklus chudoby detí. Kvalitné politiky rovnosti a nediskriminácie zároveň pomáhajú presadzovať sociálnu spravodlivosť a zabezpečujú, aby sa na nikoho nezabudlo v súlade so stratégiami Únie rovnosti. Všetky tieto prvky sa v relevantných prípadoch prevzali do odporúčaní pre jednotlivé krajiny na rok 2026.

Nedostatok bývania a rastúce ceny prehľbujú sociálnu nerovnosť najmä v mestských oblastiach. Cieľom európskeho plánu pre cenovo dostupné bývanie a stratégie pre bytovú výstavbu je zvýšiť ponuku a zefektívniť povoľovacie postupy. Podľa názoru Komisie treba do roku 2030 rozšíriť fond sociálneho bývania o 15 %, pričom sú k dispozícii finančné prostriedky EÚ (vo výške 43 miliárd EUR) na obnovu a nové stavby. Členským štátom sa adresovalo niekoľko odporúčaní pre jednotlivé krajiny s cieľom zvýšiť ponuku bývania, najmä prostredníctvom zjednodušenia povoľovacích konaní, zlepšenia prístupu k financovaniu a posilnenia sociálneho bývania.

V odporúčaníach pre jednotlivé krajiny na rok 2026 sa vlády členských štátov takisto vyzývajú, aby v relevantných prípadoch prijali opatrenia na ďalšie posilnenie riadenia na nižšej úrovni štátnej správy. Zabezpečenie prístupu k základným službám a riešenie konkrétnych sociálno-ekonomických a bezpečnostných výziev, ktorým čelia východné pohraničné regióny, sú kľúčovými otázkami pre celú EÚ. V tomto kontexte viedlo vykonávanie odporúčaní pre jednotlivé krajiny na rok 2025 v oblasti územnej súdržnosti k určitému pokroku pri znižovaní územných rozdielov a posilňovaní riadenia na regionálnej a miestnej úrovni. Vo viacerých členských štátoch sa dosiahol pokrok v rámci reforiem riadenia na nižšej úrovni štátnej správy, čo viedlo k lepšiemu poskytovaniu služieb, pričom sa posilnili aj miestne verejné služby, a to aj prostredníctvom väčšej digitalizácie.

Záver

V tejto horizontálnej poznámke sa zdôrazňuje význam európskeho semestra ako mechanizmu mnohostranného dohľadu a koordinácie politík v celej EÚ, čím sa podporuje konkurencieschopnosť a kvalitná zamestnanosť, ako aj dlhodobá hospodárska a sociálna odolnosť. V tejto súvislosti môžu odporúčania pre jednotlivé krajiny po prijatí Radou slúžiť ako cenné usmernenie pre členské štáty a pomôcť zabezpečiť koherentný a výhľadový prístup k vznikajúcim výzvam.
